

Tarnobrzeg, 4.02.2023 r.

Podkarpackie Towarzystwo Przyrodników Wolne Rzeki
ul. Zwierzyniecka 61/10, 39-400 Tarnobrzeg
www.wolnerzeki.pl kontakt@wolnerzeki.pl

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie
ul. Czechowska 4
20-950 Lublin

PTP.SR.2023.2.1

Uwagi do projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Nowa Dęba, sporządzonego na lata 2023 – 2032 oraz Programu Ochrony Przyrody i Prognozy oddziaływania tego planu na środowisko.

Zgłaszane uwagi podzielone zostały na 3 punkty, pierwszy dotyczący stref okresowych ptaków, drugi dotyczący szczególnie cennych przyrodniczo obszarów (projektowane rezerваты, doliny rzek), trzeci dotyczący ogólnie PUL, POP i POOŚ.

1. Wnosimy o **odstąpienie od prac gospodarczych w strefach ochrony okresowej ptaków** – zamianę aktualnie widniejących w opisach taksacyjnych wskazań gospodarczych na brak wskazań gospodarczych (**BRAK WSK**) w wymienionych niżej oddziałach i pododdziałach:

obręb nr 1, oddziały:

- **167 h, f**
- **190 b, c, d, f, g, j, m**
- **191 f, j, g, c**
- **98 a, b, d, f** - w pododdziale **f** istnieje wyjątkowo cenny starodrzew oraz liczne drzewa biocenotyczne, w tym liczne dziuplaste
- **199 b, c, d, g, h, j**
- **209 c, d**, ponadto wnioskujemy, aby wszelkie prace w **209 a** realizowane były poza okresem 15 marca – 31 sierpnia;
- **200 a, c, g, h, i**
- **201 a, d, g**

- **205 b**
- **206 a, b, c, d**
- **50 g, h**
- **51 b**
- **88 b, g, h**
- **89 f, g**
- **87 g** – z uwagi na bliskość strefy ochrony całorocznej
- **43 a, d, g**
- **78 a, i**
- **79 c, f, g, h**
- **77 a**
- **9 b, f, j** – 9 j bezpośrednio przylega do strefy, a samo wydzielenie należy traktować jako cenne przyrodniczo z licznymi pomnikowymi bukami
- **8 c** – bezpośrednio przylega do strefy

obręb nr 2, oddział:

- **26 h**

obręb nr 3, oddziały:

- **4 b**
- **5 a, b**
- **10 a, b, d**

Uzasadnienie:

Lasy Puszczy Sandomierskiej, której częścią są zarządzane przez Nadleśnictwo Nowa Dęba, są miejscem życia i rozrodu rzadkich i chronionych gatunków ptaków. W załączniku I Dyrektywy ptasiej ujęte są m.in. ptaki lęgowe tj. bocian czarny, bielik, orlik krzykliwy oraz sóweczka. Dla tych gatunków na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, tworzy się strefy ochronne. Strefa ma zapewnić maksymalną ochronę dla ptaków, które posiadają gniazda lub regularnie przebywają w danym rewirze, tak aby w spokoju mogły wyprowadzić lęgi, odchowac młode a obszar leśny w strefie w żaden sposób nie był przekształcony, dając gwarancję ciągłości obecności danego gatunku.

Niestety z naszych wieloletnich obserwacji wynika, że gospodarka leśna jest głównym zagrożeniem dla gniazdowania gatunków strefowych, nawet w ustanowionych już strefach ochronnych. Jednym z przykładów jest dobrze udokumentowana i opisana historia porzucenia gniazda przez bieliki a następnie zniesienie dla tego gatunku strefy w oddziale 139, obrębu 1.

Czasowe odstąpienie od lęgów przez parę bielików w oddziale 139 w naszej ocenie spowodowane było intensywną i nieprzemysłaną gospodarką leśną prowadzoną przez Nadleśnictwo Nowa Dęba.

- a) Wykonanie zrębu całkowitego w odległości zaledwie około 100 m od gniazda (138-d)

- b) Prowadzenie prac związanych z wycinką drzew i krzewów w strefie ścisłej (139-c w 2016 r.)
- c) Intensywny ruch ciężarówek związany z wywózką drewna w odległości 100 m od gniazda w strefie okresowej w czasie okresu lęgowego.

Z naszych obserwacji w latach 2016 i 2017 wynika, że strefa była zajęta (obserwacje luty i marzec) jednak w wyniku presji wymienionych powyżej, lęgi zostały porzucone.

5 kwietnia 2017 r. w siedzibie Nadleśnictwa Nowa Dęba prowadzono rozmowy z Nadleśniczym Panem Kazimierzem Kopciem, podczas których zwracano uwagę na dużą presję w strefie ochrony bielika, oraz proszono o zachowanie starodrzewa w oddziale 138-d99. Ponad stuletnie sosny i dęby stanowiły ważny bufor.

10 kwietnia 2019 r. ponownie podjęto rozmowy z Nadleśniczym Panią Justyną Długosiewicz, której przedstawiono sprawę i proszono o podjęcie stosownych działań zapobiegawczych.

Nasze uwagi nie zostały uwzględnione, starodrzew w oddziale 138-d99 został całkowicie wycięty (100 m od gniazda).

Czynnikiem bezpośrednio wpływającym na porzucenie lęgów w roku 2016, prawdopodobnie były prace prowadzone w strefie ścisłej 139-c. Na prace te Nadleśnictwo otrzymało zezwolenie decyzją RDOŚ w Rzeszowie znak WPN.6444.10.2016.AR-3 z dnia 25.05.2016 r. Decyzja zezwalała na przeprowadzenie prac do dnia 30 czerwca 2016 r. czyli w pełni okresu lęgowego bielika.

Zwraca się również uwagę, że w notatkach przedstawionych przez nadleśnictwo, brak jest informacji o pracach wykonywanych w strefie ścisłej 139-c za rok 2016.

W tej sytuacji zawiódł zarządca, czyli Nadleśnictwo Nowa Dęba oraz organ sprawujący nadzór nad strefą, czyli Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie. Złe, nieprzemyślane decyzje oraz brak analizy skutków różnych czynników oddziaływujących doprowadziło do porzucenia gniazda przez bielika – jedynej znanej pary na terenie nadleśnictwa liczącego sobie powierzchnię blisko 26 tys. ha. Nie wolno dopuścić w przyszłości do podobnych sytuacji w stosunku do żadnego gatunku strefowego. W perspektywie analizowanego projektu PUL rysuje się obraz pozyskania drewna na niespotykaną dotąd skalę co bez wątpienia w znaczący sposób będzie oddziaływało negatywnie na Obszar Natura 2000 i gatunki wymienione w załączniku I Dyrektywy ptasiej.

W oddziałach 288, 289, 290, 300. Na wniosek Nadleśnictwa Nowa Dęba z dnia 20.08.2021 r. zlikwidowano ochronę strefową dla bociana czarnego w leśnictwie Rozalin, oddz. 288, 289, 290, 300. Z dokumentu wynika, że drzewo gniazdowe uległo złamaniu a w rewirze nie stwierdzono jakiegokolwiek obserwacji ptaków. Informujemy, iż z naszych obserwacji tylko w 2022 r. obserwowano trzykrotnie ptaki w odległości nie większej niż 1000 m. od zlikwidowanej strefy.

- a) 9 kwietnia 2022 r. – jeden ptak żerujący na łąkach,
- b) druga połowa czerwca 2022 r. - jeden ptak żerujący na łąkach,

c) pierwsza połowa lipca 2022 r. – dwa ptaki w locie.

Jeśli faktycznie gniazdo uległo zniszczeniu to z dużym prawdopodobieństwem ptaki założyły nowe w pobliżu. Zlikwidowana strefa potencjalnie jest najpewniejszym terenem nowego miejsca gniazdowania bocianów. Zachowanie ochrony strefowej jest niezwykle ważne z uwagi na wrażliwość tego gatunku na intensywną gospodarkę leśną oraz meliorowanie terenów leśnych i łąkowych. Brak strefy niewątpliwie wpłynie negatywnie na tak wrażliwy gatunek jakim jest bocian czarny, z uwagi na to należy zachować zasadę przezorności.

O przywrócenie w całości całorocznej i okresowej strefy do czasu dokładnej identyfikacji gniazda, wystąpiliśmy już z wnioskiem do RDOŚ w Rzeszowie.

Nasze powyższe uwagi to niezbędne minimum do zachowania obecności gatunków strefowych na terenie Nadleśnictwa Nowa Dęba, czego stanowczo się domagamy.

2. Wnosimy o odstąpienie od prac gospodarczych w cennych przyrodniczo obszarach stanowiących część projektowanych rezerwatów przyrody – zamianę aktualnie widniejących w opisach taksacyjnych wskazań gospodarczych na brak wskazań gospodarczych (**BRAK WSK**) lub ograniczenie zaplanowanych działań w wymienionych niżej oddziałach i pododdziałach:

obręb nr 1, oddziały:

- **1 h** - ograniczenie działań gospodarczych (TP) do drzew gatunku inwazyjnego – dębu czerwonego lub zamiana zaplanowanych wskazań gospodarczych na **BRK WSK**. Poza trzebieżą dębu czerwonego odstąpienie od działań gospodarczych. Uzasadnienie: dojazd maszyn do wydzielenia 1h prawdopodobnie spowoduje niszczenie stanowisk chronionego miodownika melisowatego w wydzieleniu 1c, będzie powodował płoszenie rzadkich ptaków lęgowych (np. dzięcioła białostrzbiatego, zielonosiwego), trzebież naruszy integralność proponowanego rezerwatu przyrody Malinów (otulina daw. proj. rez. Stawy)
- **2 g** – zamiana zaplanowanych wskazań gospodarczych na **BRK WSK**. Uzasadnienie: zaplanowane działania gospodarcze z dużym prawdopodobieństwem spowodują zniszczenie stanowiska kosańca syberyjskiego, wpłyną także negatywnie na jakość siedliska dzięcioła białostrzbiatego (gniazdującego w wydzieleniu 2f, jednak żerującego także w wydzieleniu 2g), dzięcioła zielonosiwego i dzięcioła średniego. W wydzieleniu tym w drzewach dziuplastych gniazdują m.in. siniak i puszczyk – ich gniazda w ramach zaplanowanej rębni IIIBU z pewnością zostaną zniszczone. Działania gospodarcze naruszają integralność proponowanego rezerwatu przyrody Malinów (otulina daw. proj. rez. Stawy).
- **2 h** - zamiana zaplanowanych wskazań gospodarczych na **BRK WSK**. Uzasadnienie: stanowisko łuskwiaka tłustawego *Pholiota adiopsa* (status R na Czerwonej liście roślin i grzybów Polski). Działania gospodarcze naruszają integralność proponowanego rezerwatu przyrody Malinów (otulina daw. proj. rez. Stawy).

- **2 a** – zamiana zaplanowanych wskazań gospodarczych na **BRK WSK**. Działania gospodarcze naruszają integralność proponowanego rezerwatu przyrody Malinów (otulina daw. proj. rez. Stawy).
- **2 c** - zamiana zaplanowanych wskazań gospodarczych na dotyczące jedynie inwazyjnego dębu czerwonego. Dąb czerwony został w tym miejscu nasadzony w latach 90. ub. wieku, w ramach czynności gospodarczych należy wyciąć ten gatunek pozostawiając na miejscu gatunki rodzime. Wśród pojedynczych starych rodzimych drzew i nienaruszonej gleby pomiędzy młodnikiem dębu czerwonego rośnie tutaj np. chroniona listera jajowata.
- **53 a, b, g** – zamiana zaplanowanych wskazań gospodarczych na **BRK WSK**. Uzasadnienie: dolina cennej przyrodniczo, nieuregulowanej rzeka Dobrawy. Obszar zalewowy, starorzecza, rozlewiska bobrowe. Rak szlachetny.
- **107 h, i** – zamiana zaplanowanych wskazań gospodarczych na **BRK WSK**. Uzasadnienie: dolina cennej przyrodniczo, nieuregulowanej rzeka Dobrawy. Obszar zalewowy, starorzecza, rozlewiska bobrowe. Rak szlachetny.

obręb nr 3, oddziały:

- **174 c (część), f, d** - zamiana zaplanowanych wskazań gospodarczych na **BRK WSK**. Uzasadnienie: obszar w granicach projektowanego rezerwatu Dolina Smarkatej. Liczne starorzecza, koryto rzeki granicą oddziałów.
- **184 b (część)** - zamiana zaplanowanych wskazań gospodarczych na **BRK WSK**. Uzasadnienie: obszar w granicach projektowanego rezerwatu Dolina Smarkatej. Liczne starorzecza, koryto rzeki granicą oddziału.
- **185 b (część), c** - zamiana zaplanowanych wskazań gospodarczych na **BRK WSK**. Uzasadnienie: obszar w granicach projektowanego rezerwatu Dolina Smarkatej. Liczne starorzecza, koryto rzeki granicą oddziałów.
- **196 a (część), c** - zamiana zaplanowanych wskazań gospodarczych na **BRK WSK**. Uzasadnienie: obszar w granicach projektowanego rezerwatu Dolina Smarkatej.
- **195 d, g, f (część)** - zamiana zaplanowanych wskazań gospodarczych na **BRK WSK**. Uzasadnienie: obszar w granicach projektowanego rezerwatu Dolina Smarkatej. Liczne starorzecza, koryto rzeki granicą oddziałów.
- **202 f** - zamiana zaplanowanych wskazań gospodarczych na **BRK WSK**. Uzasadnienie: obszar w granicach projektowanego rezerwatu Dolina Smarkatej. Cenne przyrodniczo rozlewiska bobrowe.
- **203 d, f (część), c (część)** - zamiana zaplanowanych wskazań gospodarczych na **BRK WSK**. Uzasadnienie: obszar w granicach projektowanego rezerwatu Dolina Smarkatej. Cenne przyrodniczo rozlewiska bobrowe.
- **204 b, c** - zamiana zaplanowanych wskazań gospodarczych na **BRK WSK**. Uzasadnienie: obszar w granicach projektowanego rezerwatu Dolina Smarkatej. Cenne przyrodniczo rozlewiska bobrowe.
- **205 b, c** - zamiana zaplanowanych wskazań gospodarczych na **BRK WSK**. Uzasadnienie: obszar w granicach projektowanego rezerwatu Dolina Smarkatej.

- **206 a, b, f, d** - zamiana zaplanowanych wskazań gospodarczych na **BRK WSK**. Uzasadnienie: obszar w granicach projektowanego rezerwatu Dolina Smarkatej. Liczne starorzecza, obszary podmokłe, koryto rzeki granicą oddziałów.
- **213 h** - zamiana zaplanowanych wskazań gospodarczych na **BRK WSK**. Uzasadnienie: obszar w granicach projektowanego rezerwatu Dolina Smarkatej.
- **214 a (część), b (część)** - zamiana zaplanowanych wskazań gospodarczych na **BRK WSK**. Uzasadnienie: obszar w granicach projektowanego rezerwatu Dolina Smarkatej.

Uzasadnienie: W 2017 roku podjęliśmy rozmowy dotyczące objęcia ochroną doliny Smarkatej z zarządcami terenu – Lasami Państwowymi oraz PZMiUW (aktualnie Wody Polskie) w celu konsultacji pomysłu utworzenia rezerwatu przyrody. W wyniku tych rozmów podjęliśmy się wykonania inwentaryzacji przyrodniczej obszaru. W marcu 2019 r. złożyliśmy do RDOŚ w Rzeszowie wnioski o utworzenie rezerwatu wraz z pełną dokumentacją. Wniosek o utworzenie rezerwatu pozytywnie zaopiniowało PGW Wody Polskie, RZGW w Rzeszowie, pozytywnie odnosi się do niego również Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie.

W 2022 r. przeprowadziliśmy inwentaryzację przyrodniczą w oddziałach 1 i 2 obrębu 1, tj. w tzw. Malinowie. Inwentaryzacja wykazała ogromne bogactwo faunistyczne i florystyczne tego izolowanego fragmentu lasu. Wstępne wyniki inwentaryzacji zostały przekazane do BULiGL i w dużej mierze uwzględnione w PUL. Dla całościowej ochrony tego obszaru konieczne jest jednak wyłączenie większości pododdziałów ze wskazań gospodarczych i odstąpienie od prowadzenia melioracji wodnych (czyszczenia rowów). Obszar ten był opisywany jako cenny przyrodniczo już w projekcie rezerwatu Stawy w latach 90. ub. wieku. Wniosek o utworzenie rezerwatu przyrody Malinów zostanie złożony do RDOŚ w 2023 r.

3. Wnosimy uwagi i wnioski do projektu Planu Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Nowa Dęba na lata 2023 – 2032, jak również powiązanego z nim Programu Ochrony Przyrody i Prognozy Oddziaływania na Środowisko.

Z uwagi na szereg braków formalnych i merytorycznych oraz założenia i skalę pozyskania drewna, opiniujemy negatywnie całość projektu PUL dla Nadleśnictwa Nowa Dęba na lata 2023 – 2032. Ostatni PUL z okresu 2013-2022 w stosunku do poprzedniego to wzrost o niemal **100%** pozyskania drewna. Projekt obecnego zakłada kolejny wzrost pozyskania w stosunku do historycznego, który przyniósł wielkie i widoczne spustoszenie w lasach. Projekt PUL przyjął za wiodącą rolę maksymalne wykorzystanie lasów w celach gospodarczych, bagatelizując całkowicie potrzebę ochrony przyrody i ważnych funkcji społecznych, kulturowych i historycznych.

W dokumencie projektu **Planu Urządzania Lasu** dla Nadleśnictwa Nowa Dęba na lata 2023 – 2032 stwierdzamy brak jakiegokolwiek wzmianki o projektowanych rezerwach przyrody.

Projektowany rezerwat przyrody Dolina Smarkatej. Wniosek w tej sprawie został złożony do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie w 2019 r. Ten z kolei zwrócił się pismem do Zarządców przedmiotowego terenu, w tym również do Nadleśnictwa Nowa Dęba, pismo z dnia 12 marca 2019 r., znak WPN.6200.1.2019.ŁL.3 oraz pismo z dnia 26 czerwca 2021

r., znak WPN.6200.1.2019.ŁL.12., które zawierało całą dokumentację projektowanego rezerwatu Nadmieniam, że oba pisma były przesłane do wiadomości Regionalnego Dyrektora Lasów Państwowych w Lublinie.

Projektowany rezerwat przyrody „Stawy”.

Dokumentacja lokalizacji i przyrodniczych właściwości projektowanego rezerwaty wodno-leśnego położonego m.in. na terenie leśnictw Berówka, Jadachy, Stale i Lipie ówczesnych nadleśnictwa Buda Stalowska, opracowana była przez zespół z doc. Dr hab. Florianem Świąsem na czele w roku 1990. W skład rezerwatu i jego otuliny miały wejść m.in. cyt. *„wyjątkowo dobrze zachowane, prawie naturalne lasy grądowe, ze starymi bardzo licznymi, w większości pomnikowymi okazami dębu szypułkowego /tylko na terenie rezerwatu/”*

Tereny leśne rezerwatu miały objąć powierzchnię 78,05 ha oraz otulina, którą w części stanowić miały lasy o pow. 525,15 ha. W dokumentacji wskazano szczególnie cenne obszary z licznymi pomnikowymi drzewami w oddziałach 17a, b, 18a, 46b, 47c, 83f, 83h, 1b, 6d, 19b, 44k, 74d, 79a, 80g, 81c, 84p.

W dokumentacji zawarto, że cyt. *„Stanowią one piękną i unikalną wizytówkę miejscowych leśników...”*. Obecny stan pokazuje, że jednak leśnicy nie uszanowali tego piękna i w znacznym stopniu doprowadzili do unicestwienia tego bezcennego, niepowtarzalnego drzewostanu, prowadząc w nich zręby całkowite i gniazdowe.

Dokumentacja projektowanego rezerwatu „Stawy” została przekazana protokołem do Nadleśnictwa w dniu 12.IX.1990 r. w celu wykorzystania jej w bieżącej działalności dla zachowania cennych walorów przyrodniczych rezerwatu i otuliny.

Projektowany rezerwat został uzgodniony przez liczne urzędy w tym również przez Nadleśniczego Nadleśnictwa Buda Stalowska inż. Kazimierza Kucab oraz przez Okręgowy Zarząd Lasów Państwowych w Lublinie – zastępca dyrektora mgr Sławomir Petlicki.

W Programie Ochrony Przyrody w rozdziale Zagrożenia środowiska leśnego - Zanieczyszczenia powietrza, brak jest jakiegokolwiek wzmianki o emisji spalin generowanych przez prowadzoną gospodarkę leśną z wykorzystaniem pił spalinowych, wykaszarek, ciągników i innych. Należy wyliczyć i przedstawić prognozę ilości zużytego paliwa oraz olejów.

W rozdziale Gospodarka odpadami brak wzmianki o odpadach powstałych w wyniku prowadzonej gospodarki leśnej. Często spotykane w lasach zużyte opony ciągników oraz pojemniki po paliwach i olejach należy zaliczyć do odpadów niebezpiecznych.

W Programie Ochrony Przyrody na stronie 48 podano nieprawdziwe informacje dotyczące populacji dzięcioła białogrzbiatego: „Dane zawarte w SDF dotyczące bytowania tego gatunku w obszarze należy uznać za błąd naukowy”, „Gatunek ten nie występuje w obszarze ze względu na brak odpowiednich siedlisk oraz nie występował w momencie wyznaczania obszaru.”, „Gatunek nie posiada na terenie Puszczy Sandomierskiej odpowiednich siedlisk. Brak jakichkolwiek informacji sugerujących gniazdowanie na tym terenie”. Gatunek ten występuje na terenie nadleśnictwa, jest on z pewnością lęgowy w oddziale 1 i 2 obrębu nr 1. Informacja taka była składana do BULIGL i została uwzględniona w opisie taksacyjnym i na mapach. Brak

wiedzy nadleśnictwa o występowaniu tego rzadkiego gatunku dzięcioła w Puszczy Sandomierskiej wynika raczej z braku obserwacji niż z braku obecności dzięcioła białogrzbietego. Występująca miejscami na obszarze nadleśnictwa mozaika starych drzewostanów z dużą ilością martwego drewna i terenów podmokłych jak najbardziej jest odpowiednim siedliskiem dla tego gatunku, choć, co trzeba przyznać, siedliskiem szybko zanikającym wraz z osuszaniem i wycinką starodrzewów.

W wykazie gatunków chronionych stwierdzonych na terenie nadleśnictwa w kolumnie dot. zagrożeń ani w rozdziale 5 POP (str. 162-167) nie zostały wymienione żadne zagrożenia związane z gospodarką leśną, podczas gdy w rzeczywistości jest to najpowszechniejszy rodzaj zagrożenia na większości stanowisk wymienionych gatunków. Opisane wyżej prace gospodarczych w strefach ochronnych ptaków takich jak bielik, bocian czarny, orlik krzykliwy, wycinanie drzew dziuplastych, osuszanie rozległych terenów siecią rowów melioracyjnych, niszczenie gleby przez zabiegi agrotechniczne, wielkoobszarowe używanie insektycydów to tylko wybrane działania związane z gospodarką leśną, których wpływ na lokalne populacje gatunków chronionych bynajmniej nie jest obojętny.

W Prognozie Oddziaływania na Środowisko istnieje zapis „*Nie stwierdzono, aby działania zapisane w PPUL miały negatywny wpływ na cele ochrony rezerwatów, parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu – obiekty takie nie występują na terenie gruntów nadleśnictwa*”. W prognozie nie odniesiono się w żaden sposób do projektowanych rezerwatów przyrody „Dolina Smarkatej” oraz „Stawy”. Nie uwzględniono również istniejącego Zespołu Przyrodniczo Krajobrazowego „Lasy Zwierzyniec i Jasień”. Uchwała w tej sprawie została zaskarżona przez Nadleśnictwo Nowa Dęba, jednak wyrok wydany przez Wojewódzki Sąd Administracyjny nie jest prawomocny a odwołanie do Naczelnego Sądu Administracyjnego nie zostało jeszcze rozpatrzone.

Zapis „*Projekt Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Nowa Dęba na lata 2023-2032 uwzględnia zasadę zrównoważonego rozwoju gospodarki leśnej, a projektowane zabiegi gospodarcze nie zagrażają żadnym elementom przyrodniczym*”. Zapis rażąco niezgodny z rzeczywistością. Pozyskanie drewna na terenie nadleśnictwa w ostatniej dekadzie wzrosło o blisko 100 % a projekt PUL zakłada kolejny wzrost pozyskania, co w znaczący sposób przełoży się negatywnie na niemal wszystkie elementy przyrodnicze. Nastąpi kontynuacja niszczenia siedlisk, miejsc życia i rozrodu wielu gatunków zwierząt, głównie dziuplastych, zniszczone zostaną stanowiska rzadkich i chronionych roślin i grzybów.

Zapis „*nie spowoduje pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszary Natura 2000,*

- *nie będzie wpływać negatywnie na gatunki, dla których ochrony utworzono obszary Natura 2000,*

- *nie będzie pogarszać integralności obszarów Natura 2000 i ich powiązań z innymi obszarami.*

Przeanalizowano również wpływ realizacji projektu planu urządzenia lasu na dziko występujące populacje gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty i

chronionych gatunków ptaków oraz ich siedliska. W wyniku tej analizy wykluczono znacząco negatywny wpływ realizacji zapisów PPUL na populacje tych gatunków i ich siedliska.” Zapis bardzo optymistyczny i mało realny z uwagi na zakładaną ilość pozyskania drewna, w tym również w strefach ochronnych gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony dla obszaru Natura 2000. Brak też widocznych działań ze strony nadleśnictwa w kierunku ustanawiania nowych stref ochrony. Ostatnie trzy powołane strefy zostały utworzone na nasz wniosek.

Zapis „*W PPUL zamieszczono zapisy pozwalające zminimalizować ryzyko obniżenia różnorodności biologicznej poprzez stosowanie właściwych naturalnych składów gatunkowych, pozostawianie drzew o nietypowych cechach, ochronę stanowisk i siedlisk gatunków.*” W dokumencie nie widnieje żaden zapis, który zapowiada projekt ochrony stanowisk i siedlisk gatunków. Te które zostały stworzone nie zostały w ogóle uwzględnione lub zostały zaskarżone przez Nadleśnictwo.

Zapis „*oddziaływanie na wodę - ustalenia PPUL nie wpływają negatywnie na wody znajdujące się na terenie nadleśnictwa*”. Brak jakiegokolwiek analizy wpływu gospodarki leśnej na zasoby wodne. Prowadzona od dekad intensywna melioracja obszaru leśnych nadleśnictwa w dużym stopniu doprowadziło do nadmiernego i szybkiego odprowadzania wód powierzchniowych, zaburzając możliwości retencjonowania wody. Z informacji przekazanej na NTG w siedzibie nadleśnictwa w dniu 18 listopada 2022 r. wynika, że w okresie 10 lat odmulaniu a za czym idzie pogłębianiu i udrażnianiu poddano **148 841** mb rowów. W tym samym okresie nie wykonano ani jednej zastawki mającej na celu retencjonowanie wody. Brak też informacji o prowadzonym nadzorze przyrodniczym podczas prowadzonych prac. Przyjmując pewne założenia dot. geometrii rowów (śr. szerokość rowu 1m, śr. głębokość 0,5 m – prawdopodobnie obie te wartości są zaniżone) należy przyjąć, iż trwała **utrata retencji przez istnienie sieci melioracyjnej na terenie nadleśnictwa wynosi ok. 500 tys. m³ wody**: w glebach, mokradłach i ciekach. Przyspieszony rowami odpływ prowadzi do okresowego wysychania odcinków małych rzek, w tym Smarkatej i Dobrawy, a także przesuszenia siedlisk łągowych, torfowisk i innych od wód zależnych. Każde prace polegające na czyszczeniu, pogłębianiu, odkrzaczaniu, utrzymywaniu rowów i rozbiórce tam bobrowych prowadzą do pogłębienia suszy poprzez przyspieszenie odpływu i drenowanie głębszych warstw wód podziemnych.

Zapis „**Generalnym wnioskiem wynikającym z Prognozy jest stwierdzenie, że zapisy projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Nowa Dęba na okres 01.01.2023-31.12.2032 r., nie przewidują działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami oddziaływać negatywnie na środowisko oraz cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000**”. Stwierdzić należy, że taki zapis jest nieprawomocny z uwagi na szereg braków merytorycznych niezbędnych przy sporządzaniu prognozy oddziaływania na środowisko:

- Brak analizy i wyliczeń zanieczyszczeń powietrza w ramach prowadzonej gospodarki leśnej dla planowanego PUL
- Brak analizy i źródeł gospodarki odpadami powstałymi w wyniku ramach prowadzonej gospodarki leśnej dla planowanego PUL
- Brak analizy i wyliczeń bilansu wodnego w ramach prowadzonej gospodarki leśnej dla planowanego PUL, w tym informacji o projektowanych nowych rowach oraz

planowanych pracach polegających na odmulaniu już istniejących oraz nadzorze i kompensacji przyrodniczej.

- Brak analizy wpływu tak szerokiej melioracji na gatunki płazów, gadów i ryb.
- Brak analizy negatywnego wpływu stosowania tzw. „ognia technologicznego” czyli wypalanie gałęzi na zrębach, często bez nadzoru.
- Brak informacji o ilości rozebranych bobrowych tamach oraz prognozy planowanych kolejnych tam i wpływu na retencjonowanie wody.
- Brak informacji i ilości w m.b. siatek leśnych do grodzenia upraw, ich wpływie na migrację zwierząt i powszechnie obserwowaną śmiertelność różnych gatunków zwierząt w wyniku kolizji z siatkami.
- Brak analizy negatywnego wpływu budowy oraz przebudowy dróg leśnych. Tylko w ostatnim 10-leciu przebudowano 33,6 km dróg. Nie wykazano zakresu planowanych prac, ich zasadności, planowanych do wykorzystania materiałów i środków oraz użytego sprzętu. Nie przedstawiono analizy śmiertelności zwierząt, zwłaszcza płazów i gadów. Nie wykonano oceny krótko i długo terminowej oraz skumulowanego oddziaływania na przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.
- Brak informacji, analizy i wyliczeń planowanych do stosowania środków chemicznych, głównie owadobójczych. Brak oceny oddziaływania na różne ekosystemy i gatunki zwłaszcza tak wrażliwe jak owady, ptaki, ryby i płazy.
- Brak oceny oddziaływania dla poszczególnych grup zwierząt i roślin w tym mszaków i porostów.
- Brak oceny negatywnego oddziaływania projektu PUL na starodrzew, który stanowi zaledwie 1831 ha tj. 8,6%.
- Brak oceny i analizy potrzeby zwiększenia udziału martwego drewna w lasach. Ich obecny udział jest dużo niższy niż średnia dla regionu.
- Brak oceny na krajobraz w przypadku, gdy wykonanie ostatniego PUL spowodowało pozyskanie drewna o niemal 100% powodując wielkoobszarowe zręby, znacząco przekształcając krajobraz.
- Brak analizy na aspekty społeczne, kulturowe i historyczne, zwłaszcza obszarów leśnych położonych przy dużych aglomeracjach tj. Tarnobrzeg i Nowa Dęba.
- Brak analizy, koncepcji i potrzeby tworzenia form ochrony przyrody tj. rezerваты, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, użytki ekologiczne i pomniki przyrody.

Do wiadomości:

- Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie

- Nadleśnictwo Nowa Dęba